

Prze gl ą d a r t y k u ł ó w.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia: Ciąg dalszy awansów wojskowych. — *Zagraniczne:* Portugalia. — Hiszpanija. — Anglija: Podpisanie traktatów konferencyi. — Dokumenty dotyczące się Indyj wschodnich. — Posiedzenia parlamentu. — Zajęcie miasta Ituradzy nad Indem. — Śmierć generała Allard. — Francuja: Ostateczne urządzenie biur izby. (Opozycja znowu bierze górę.) — P. Passy zajmuje się składem gabinetu za pomocą p. Thiers. — Państwo Papiézkie. — Królestwo Polskie. — Rossyja. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Stanisławów. — Biała. — Wiedeń.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

Dalszy ciąg odmian zaszych w c. k. wojsku: Majorami zostali kapitanowie i rotmistrze: Kasper Kerpotich, z likańskiego pogr. pułku piechoty n. 1, przy Szlubińskim pogran. pułku piechoty n. 4; Franciszek de Schönholz, z Peterwardyńskiego pogr. pułku piech. n. 9, przy Ogulińskim pogr. pułku piech. n. 3; Leonard Rampelt, z Szeklerskiego pułku huzarów n. 41, w pułku; Antoni Pointner, z korpusu rakielników, w 1szym pułku artylerji; Władysław Nagy de Alse-Szopor, z jeneralnego kwatremistrzowskiego sztabu, w korpusie; i Duimo de Cega, z pułku piech. barona Bertolletti n. 15, został majorem placu w Zarze. — Andrzej Müller de Müllena, podpułkownik z pierwszego pułku artylerji, został komendantem garnizonowej dystryktowej artylerji w Sławonii.

(Dokończenie nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Wiadomość o zaszczytnej dnia 9. kwietnia pod Segurą potyczce między Cabrera a van Halenem, ogłoszona jest za bezzasadną w najnowszych listach z Saragossy.

Donoszą z Tołozy pod dniem 13. kwietnia, że generał Maroto przebywał dnia tegoż w Zornozie, między Durango a Bilbao. Zariateguj z dwoma batalijonami ruszył w pochód do Orduny; hrabia Negri do armii powrócił.

Portugalia.

Dnia 6. kwietnia obchodziła Dona Maryja dwudziesto-jeden-letnią rocznicę swych urodzin, przy

którejto sposobności Ję i Ję królewskiemu małżonkowi składano życzenia szczęścia. — Nastąpienie po rezygnacyi barona Bomlim przesilenie ministeryjalne, dotąd się jeszcze nie skończyło. Królowa życzy sobie przynajmniej zatrzymanie dwóch swoich dotychczasowych ministrów, Sa da Bandeira i Manoela de Carvalho i zdaje się, iż życzenie to jest dotąd główną przeszkodą do składu nowego gabinetu. Wielu zawsze jeszcze mniema, iż Królowa użyje środka zaradczego i Kortezy na kilka miesięcy zamknie, dla uzyskania czasu do reorganizacyi swojego rządu.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Traktaty przedłożone przez konferencyję pod d. 23. stycznia, a mianowicie: 1) między pięciami dworami (Austrii, Francji, Wielkiej-Brytanii, Pruss i Rossyi) a Królem Holenderskim; 2) między pomienionemi pięciami dworami a Królem Belgijskim; nareszcie 3) między Królem Holenderskim a Królem Belgijskim, podpisane zostały w Londynie przez pełnomocników tychże dworów dnia 19. kwietnia.

Dokumenty dotyczące się spraw wschodnio-indyjskich i środkowej Azji, z których w czasie feryj parlamentu udzielone już były wyciągi w pismach publicznych, robiące wielkie wrażenie w publiczności, dotąd jeszcze nie były w zupełności parlamentowi przedłożone, ponieważ, jak ministrowie w obu izbach oświadczyli, nie są one dotąd całkiem przygotowane i wydrukowane. Ministrowie przeto wyrazili także to życzenie, ażeby w sprawie tej nie było jeszcze żadnych rozpraw w parlamencie, ponieważ tak gubernator jeneralny Indyj, lord Auckland, jakoteż biuro spraw wschodnio-indyjskich żądać mogą, iżby postępowanie ich nie pierwój publicznie sądzonym było, dopokąd ściągające się do tego doku-

wmenty w zupełności przedłożonemi nie zostaną. Sir Robert Peel przychylił się również zupełnie do tego zdania, ale przytém życzył sobie, iżby przedłożenie papierów ile możności przyspieszonym zostało, ponieważ inaczej łatwo w publiczności powstać może niepomysłne pod względem Rossyi wrażenie. Baronet miał tu bez wątpienia w myśli owe już do wiedzy publicznej dósłte udzielenia, uczynione gubernatorowi jeneralnemu Indyj wschodnich, przez angielskiego rezydenta na dworze Khabulu kapitana Sir Alexandra Burnes, a między któremi są także mniemane listy rossyjskiego ajenta pana Wikowicza, do posta rossyjskiego na dworze perskim hrabiego Symonowicza, podług których treści pierwszy wyprawiony miał być na dwór władcy Khabulu Dost Mohammed Chana, z dyplomatycznem poleceniem sprzecznem z interesami Anglii, a w którym mianowicie o to miało chodzić, by Dost Mohammeda i Emirów Syndu wciągnąć w interes Rossyi, wsparcie wraz z subsydjami przyobiecawszy im na przypadek, gdyby na nich Rundszyt Syng uderzył, i przyprowadzić do skutku pojednanie oraz sprzymierze między Szachem Persyi a wszystkimi władzami Afghanistanu, łącząc w to także i władzcę Heratu, Kamrama, dotąd w wojnie przeciw Heraty będącego. Skoro korespondencyje te w Anglii wiadomemi zostały, rozeszło się nawet to zdanie, że odstąpienie od oblężenia Heratu ze strony Szacha Perskiego nie stało się bynajmniej, jak dawniej sądzono, w skutek przedstawień Anglii, lecz tylko na życzenie Rossyi. Naturalna, że w takich okolicznościach nie omieszkuje pisma opozycyjne wyrzucać ministrom, iż przez to tylko ich słabość jawną się okazuje i że, jeśli dłużej stér państwa w rękę utrzymają, potęga Anglii na Wschodzie zniknie zupełnie. Tymczasem, jak wiadomo, lord Melbourne oświadczył już w izbie wyższej, iż ze strony Rossyi pod względem kroków owego ajenta otrzymano zupełnie zadowalające objaśnienia, a najbliższe dni, w których bez wątpienia sprawy te obszernie w parlamencie wytoczonemi będą, powinny na nie więcej rzucić światła, niżli dotąd ze stronnicych doniesień i wniosków pism publicznych czerpać było można.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 16go kwietnia, jeneralny solicytor otrzymał pozwolenie wniesienia bilu, zmierzającego do poprawy aktu, tak pod względem skuteczniejszego przytłumienia towarzystw dążących do podniesienia buntu i zdrady Stanu, jakoteż zapobieżenia na przyszłość wszelkim buntowniczym i dobro kraju na niebezpieczeństwo narażającym zabiegom. Bil ten odczytano po raz pierwszy. Gdy się posiedzenie skończyło, lord John Russell zasłabł nagle, lecz

wkrótce przyszedł do siebie tak dalece, iż mógł odjechać do domu. Słabość jego jest mało znacząca. — Na posiedzeniu tójże izby dnia 17go, pan Barron zagaił rozprawy mową za ministrami. Dziennik *Standard* donosi także o pojednaniu, jakie pomiędzy ministrami a radykalistami nastąpić miało. — Posiedzenie izby wyższej dnia 16. kwietnia ograniczało się prawie zupełnie na przedłożeniu petycyj. Na zapytanie lorda Rippon przyrzekł lord Melbourne przedłożyć papiery, dotyczące się zajęcia przez angielskie wojsko małego portowego miasta Kuradszy, które nad ujściem rzeki Indus jest położone.

»Gazeta Bombajska« z dnia 8go lutego podaje następujące sprawozdanie o zajęciu portowego miasta Kuradszy nad Deltą rzeki Indus, przez wojsko kompanii wschodnio-indyjskiej: Miasto Kuradszy w krótkim czasie za opór swych mieszkańców ukaraniem zostało; już teraz tylko kupę gruzów przedstawia. Admirał wysadziwszy na ląd swe wojsko, uczynił przygotowania do pokonania oporu. Z warowni miasta rzucono na naszych żołnierzy kilka granatów; w chwilę później okręt *Wellesley* rozłożywszy się w poprzek wybrzeża, zaczął dawać ognia do miasta. Pułk czterdziesty i grenadyjerowie zajęli miasto bez wszelkiego oporu, a twierdza kapitulowała dnia 3go; poczem angielską banderę na niej zatknęto. Wzięliśmy nieprzyjacielowi kilku jeńców i położyli trupem kilku ludzi; z naszej strony został tylko jeden ranionym. — Summę, którą Aniom Syndu złożyć nakazano, otrzyma Szach Szudsza, którego Anglicy na tronie Afghanistanu znowu umieścić mają, a któremu prawo władzy nad Syndem przynależy. Znaczną część summy już złożono. — Rozgłoszono tu niepokojące wieści o stanie zdrowia Rundszyt Synga, sprzymierzeńca Anglików w Lahorze. Po śmierci jego mogłoby wielu od niego zawisłych księżąt przejść do nieprzyjacielskich władców Khabulu i Kandaharn. Podług *Delhi-Gazette* z dnia 23. lutego, francuzki jeneral Allard, będący najważniejszą podporą Rundszyt-Synga, który wojsko Syków organizował, umarł po bardzo krótkiej słabości na zapalenie wątroby. Tak nagła śmierć obudziła podejrzenie, iż go otruto. Pisma paryżkie powatpiwiają jeszcze o śmierci jenerała Allard, zwłaszcza, iż niedawno przybył od niego list do Paryża z Peszaweru pod dniem 15. grudnia datowany.

Francyja.

Moniteur zawięra wiadomość, że Hussein Chan, nadzwyczajny ambasador Szacha Perskiego, wręczył Królowi na publicznem posłuchaniu d. 17.

kwietnia list Szacha, uwierzytelniający go chwilowo przy JRMości w charakterze nadzwyczajnego ambasadora.

Na posiedzeniu izby deputowanych d. 18go kwietnia p. Etienne (redaktor nieprzyjaznego dla ministerjum z dnia 15go kwietnia adresu) obrany został przy drugim skrutynie 212 głosami czwartym wice-prezydentem; współzawodnik jego, generał Jacqueminot, miał za sobą 209 głosów. Przystąpiono potem do wyboru sekretarzy. Pp. Bignon (z dawniej większości), Havin i Dubois (z lewej strony) otrzymali, dwaj pierwsi 220, ostatni 215 głosami, przeważającą większość głosów i obwołano ich sekretarzami. Nazajutrz miało przystąpić do nowego skrutynu w wyborze czwartego sekretarza, dla usunięcia wątpliwości zachodzącej między panem Felixem Real (ze środka) a p. Leonem de Malleville (z lewej strony.) Pisma opozycyjne tryumfują z tych mianowań. *National* wyraża się o tém w sposobie następującym: »Wczoraj w izbie cokolwiek z innej strony wiatr powiał; obrano pana Etienne i dwóch protegowanych przez opozycję sekretarzy; zapewniają nawet, że p. Passy dał głos swój redaktorowi owego osławionego adresu, który do rozwiązania izby spowodował. Przytém zamieszanie w swerze rządowej z dniem każdym wzrasta; nikt już więcej nie może na drugiego liczyć, ani w dobrej ani w złej sprawie; z drogi którą dnia jednego w prawo odbyto, dnia drugiego w lewo się kierują, by na tych samych miejscach zdybać się z tymi samymi ludźmi, którzy więcej znużeni, więcej zużyłi, a przedewszystkiem mniej już są poważani, niż byli przed temi niebezpiecznemi obrotami. Czemże d. p. jest dzisiaj p. Passy? Pisma koalicji napiętnowały go imieniem zbiega i my sami uważaliśmy to zdanie za bardzo do prawdy podobne. Lecz teraz dziennik dworu zapewnia, że p. Passy nie jest odstępca. Owi 221 daleko więcej zbliżyli się do niego niżli on do nich; wnioskując z wyrażu pomienionego dziennika, obecnego mianowania prezidenta zaledwoby wziąć nie należało za zwyczajtwo, które lewy środek kulami prawego środka wywalczył. Większość jest teraz mniej pewną jeszcze, niż była przed rozwiązaniem izby. Znowu pukają do różnych drzwi dla werbowania ministrów, znowu odwiedzają pana Thiers i prawią mu w *Journal des Debats* grzeczności. Z tego wszystkiego cóż może wyniknąć? Sądzimy, iż się nie mylimy bynajmniej twierdząc, że logicznie do nowego zbliżamy się rozwiązania.« — *Journal des Debats* wyraźnie oświadcza, że nikt teraz (a przeto i p. Thiers) do zostania ministrem nie jest niepodobnym,

skoro się sam niepodobnym nie uczyni; przy czém dodaje pomieniony dziennik, iż nikt z owych 221 cieszyć się z tego nie będzie, jeżeli p. Thiers z własnej winy ściągnie na siebie to niepodobieństwo.

Na posiedzeniu izby deputowanych d. 19go kwietnia p. Leon de Malleville obrany został czwartym sekretarzem 202 głosami (łącznie z czterema kartkami wyborczemi, na których li nazwa *Malleville* była napisana, a które za ważne uznano.) Współzawodnik jego, p. Felix Real, otrzymał 191 głosów. Późem bióra izby za ostatecznie urządzone uznano. Najstarszy wielkiem prezydent miał następnie zwykłą mowę pożegnowczą i ustąpił krzesła nowemu prezydentowi, panu Passy, a ten obejmując posadę swoją zabrał głos, z którego wyrażnie okazuje się, że p. Passy przeznaczony jest należeć do nowego ministerjum. Oto jest głos jego: »Mości Panowie! Powołując mnie do tak wielkiego zaszczytu przewodniczenia tej izbie, daliście mi WPanowie dowód swęj życzliwości, której wartość ze wszech miar uczuwam, a pierwszą jest dla mnie potrzebą powiedzieć WPanom, jak bardzo tém wzruszony jestem. Obowiązki, jakie na mnie obecnie okoliczności wkładają, nie długo może pozwolą mi sprawować owę wysoką godność, jaką mnie WPanowie przyozdobiliście. (Długo-trwające wrażenie.) Nie dawno jeszcze była ona z taką zdatnością piastowaną, iż to nadal trudności powiększa. Oby mi wolno było liczyć na WPanów pomoc i na owo nas wszystkich ożywiające życzenie, widzieć w rozprawach naszych porządek, spokoju i godność, które postęp ich ułatwiają zabezpieczając im tak potrzebny i stanowczy wpływ na opinię kraju. — Mości Panowie! Posiedzenia tegoroczne otwarto pod brzemieniem kłopotliwych stosunków, które dotąd jeszcze do swojego celu nie doszły. Miejmy ufność, że wszystko wkrótce do porządnego toku powróci. Mądrość izby potrafi wiele przeszkód usunąć. Kraj liczy na nią. Rękojmnią za to jest WPanów przychylnieść do szlachetnych instytucyj, które nami rządzą i tak mocno ożywiające Was uczucie powinności, jakich podjęliśmy się przyjmując na się postanowienie, mocą którego jesteśmy tutaj zgromadzeni.« — Uchwalono zawiadomić izbę parów o ostatecznem zregulowaniu biór. Późem obrano jeszcze dwóch kwestorów, a zwłaszcza p. Clement 270, a p. Alex. de Laborde 220 głosami. W końcu zapowiedział p. Mauguin, iż ma zamiar żądać wyjaśnienia o położeniu politycznem i o przyczynach, które dotąd wszelkie usiłowania w śladzie gabinetu bezowocnemi czyniły. Życzyłby także powziąć dokładniejszą wiadomość

o (tylko raz) pierwój już w parlamencie angielskim) wspomnianém uprowadzeniu sternika z angielskiego okrętu przewozowego *Express* i o daném z tego względu przez Francję zadostuczynieniu. — Na zapytania, te wyznaczono poniedziałek, dzień 22. kwietnia, do którego to czasu odczyta się izba.

Messenger z d. 20go kwietnia pisze: »P. Passy zajmuje się składem gabinetu. Zwrócił on uwagę na pana Thiers, dla uzyskania jego pomocy. Mówią, że p. Thiers długi czas się wzbraniał należąc do przedsiębranych w tej chwili kombinacyj; lecz na usilne swych przyjaciół nalegania, dwóch z nich, pp. Dufaure i Vivien, uprosił, ażeby mu za pośredników służyli. Oświadczył on, iż co do swojej osoby, do żadnych układów należąc nie chce, ale uczyni, co pp. Dufaure i Vivien uchwała. Zbyteczną byłoby rzeczą przywozić na pamięć, że p. Thiers należąc zechce tylko do takiej administracyi, która z warunkami siły i trwałości połączy rękojmię, jakich kraj spodziewa się od parlamentarskiego ministerjum. Skoro się te warunki zjednoczą, nie wątpimy że p. Thiers bynajmniej osobistemi względami nadal uwodzić się nie będzie i nie wymówi się od pełnienia usług Królowi i ojczyźnie, mającym prawo żądania ich od niego.«

Piszą z Algieru pod d. 6. kwietnia: »Marszałek Valée odstąpił od zamiaru wyprawy do Hamzy, którą drogę lądową do Konstantyny otworzyć ehciano. Do zaniechania planu tego to miało spowodować, że Abd-el-Kader wzbraniał się przepuścić armiję francuzką przez część swojego kraju.

Państwo papieżkie.

Według wiadomości z Rzymu, papieżki sekretaryjat Stanu doręczył tamże zagranicznym posłom, dla przesłania ich dworom, memoriał pod tytułem: *Esposizione di diritto e di fatto con autentici documenti in risposta alla dichiarazione e memoria del Governo Prusiano, pubblicato nella Gazzetta di Stato di Berlino il 31. Dicembre 1838.* — Pismo to datowane jest z sekretaryjatu Stanu pod dniem 11. kwietnia, i zawiera w dodatku 62 dokumentów, ściągających się do pomienionych spraw kościelnych z rządem pruskim.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 25. kwietnia. —

Postanowieniem cesarskiem z d. 1. kwietnia r. b., komisya oświecenia publicznego upoważniona została do przystąpienia z dobrami Marymont z przyległościami, do ziemskiego kredytowego towarzystwa. Uzyskany ztąd fundusz ma być obrócony na urządzenie gospodarstwa

wzorowego w instytucie marymontkim, na założenie laboratoryjum chemicznego, na powiększenie gabinetu modeli i machin, narzędzi mierniczych i fizycznych, i tym podobnych zakładów i ulepszeń.

Ponowiono tak dla jadących powozami jakoteż dla idących pieszo po ulicach Warszawy zakaz palenia fajki lub cygara, z tém zagrożeniem, że przestępca niniejszego rozporządzenia sam sobie przypisze nieprzyjemne skutki, wynikną z tąd mogące. (*Gaz. War.*)

Kuryjer Warszawski z dnia 21. kwietnia donosi: W roku zeszłym zawiązało się w Pleszewie, miasteczku między Kaliszem a Poznaniem, Towarzystwo męzatek, którego celem jest ulepszenie nauki szkolnej dla młodzi żeńskiej. Za czynnym i chwalebnyim jego staraniem 10 dziewcząt odebrało przyrodziwek. Towarzystwo trudni się dozorem i kierowaniem robótek żeńskich z nadzwyczajną wytrwałością, tak, iż młodzi żeńska w ogólném wykształceniu i udzielanej nauce przemysłowej znaczne uczyniła postępy. —

Rossyja.

— Z Petersburga d. 3. (15.) kwietnia. —

Cesarska chorągiew powiewa znowu na Pałacu Zimowym. Siedziba Cara Ruskiego powstała z popiołów w przeznaczonym zakresie czasu, z zadziwiającą i niepojętą szybkością. (*G. W.*)

Journal d'Odessa pod dniem 11. (23.) kwietnia donosi: »Odessa dnia 10. kwietnia: Eskadra pod dowództwem kontr-admirała Artjukowa, złożona z czterech okrętów liniowych, jednej fregaty i jednej gabary, zawinęła w piątek d. 7. b. m. do Sewastopola, z wojskiem, które miała na swym pokładzie.

NOWINY LWOWSKIE.

Dnia 1. maja wieczorem w salach pojezuickiego ogrodu była zabawa z tańcami. Zdarzyło się to po raz pierwszy we Lwowie, iż dzień 1. maja przyjemnie przepędzić się starano; jakoż przedsięwzięcie to po części się powiodło, albowiem przeszło 100 osób wesoło aż do rana tańczyło. — Sprawcy zbrodni popełnionej we wsi Bojańcach, cyrkułe żółkiewskim, o których w Nowinach naszych jużśmy nadmienili, jak słyszemy, już się do swych czynów przyznali. Dwóch Żydów i dwóch włościan dopuściło się tego szkaradnego uczynku, poświęcając całą familiję swojej prywatnej zawziętości, a to dla tego, iż szynkarz donieść miał o popełnionej przez nich

tradzieży. Włościanin, szukający umyślnie zaczepki, rzucił się najprzód na szynkarza, który się nie złego nie domyślał; a gdy tenże o pomoc wołać zaczął, zmówieni z nim zbrodniarze schwycili przybywającą na ratunek żonę, potem matkę, a nakoniec i dziecko i tych wszystkich zamordowali. — Nowa opera Mercadantego, pod tytułem: *Z bójczy*, którą na tutejszym teatrze niemieckim dnia 1go b. m. przedstawiono, zawiera istotnie bardzo wiele piękności, a po głębokości, mocno instrumentowanej muzyce poznać można, że jest dziełem mistrza znakomitego. Dopiero przez częste osłuchanie się będzie można piękności pojedyncze ocenić. Y***

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Targ na woły we Lwowie d. 29. kwietnia 1839.

Przypędzonych 11 sztuk wołów, ważących mięsa 14 a łoju $1\frac{3}{4}$ kamienia, sprzedał Joel Sternberg z Kamionki rzeźnikowi tutejszemu po 81 zr. w. w.

Od 16. do 30. kwietnia 1839 przywieziono do Lwowa chleba 1904 cetn. 74 funt. a mąki 8483 cetnarów 30 funtów.

Stanisławów d. 2. maja 1839. Przypędzono na jarmark 1. maja przeszło 5000 wołów; z tych sprzedano 1000 najtłuściejszych i ruszyły zaraz do Ołomuńca. Kupujących nie było tylko czterech: dwóch żurawieńskich Allerhand i Kris, dwóch Szlązaków Mołdryk i Nowak; sprzedających zaś przeszło 100. Ta niestosowność jest skutkiem niedostatku pieniędzy i dla tego kupowano woły niżej wartości po 36 do 37 zr. cetnar mięsa. Ten zły początek zrobili kornickie woły, za niemi herasimowskie i krzywotulskie. Już kornickie, pereroskie, kułaczkowe i wieckie sprzedano w realnej wartości. Ostatnie były wyszczególniając się jakości.

Dziś zamyślają właściciele ruszyć do Wojnitowa. Tegoroczny jarmark pierwszy raz odbył się jak należy, i byłby lepszy, gdyby woły, które nie mogą iść w drogę, prosto do Wojnitowa pędzone były, ażeby ilością nie przerażały kupujących. Razem niech służy za skazówkę, iż 1. maja w Stanisławowie tylko tłuste, do drogi gotowe woły sprzedane być mogą, i to nie w większej ilości jak na jeden targ ołomuniecki. Do Pesztu, do Ołomuńca na drugi targ i na paszę kupować będą w Wojnitowie. Obadwa więc te jarmarki odbyć się mogą, a wojnitowski nie ucierpi. Dla handlu zaś tego są jarmarki stanisławowskie nieodzowną potrzebą. Miejsce dla

bydła i kupców nie może być dogodniejsze. — Dnia 14. maja staną pewnie woły w Stanisławowie, i jeżeli sprzedającym nie braknie wytrwałości i ci nie ruszą z miejsca do Kałusza, to kupujący muszą przyjechać i wszystko sprzedać; nawet i kupującym dogodniej tu niż w Kałuszu.

Dniestr i Stryj wylały i paszę pozatapiały. — Żyta wyginęły; od ostatniego śniegu i mrozów rzadko gdzie utrzymały się.

Biała d. 20. kwietnia 1839. Roboty w polu zaczęły się w naszych stronach już od połowy tego miesiąca, ale ciągła niepogoda wiele im przeszkadza, i dopokąd śniegi w górach zupełnie nie zginą, nie można się spodziewać pięknego powietrza, bo aby tylko cokolwiek słońce zaświeciło, zaraz powstają w górach mgły i sprwadają niepogodę. — Oziminy, osobliwie te, które późno pozasiewano, wiele ucierpiały od mrozów, najbardziej zaś żyto, nie można sobie zatem dobrego plonu obiecywać; to samo dzieje się i z koniczyskami.

Zboże tak jak i wódka stoi jeszcze w tej samej cenie co dawniej; ostatniej mamy dosyć do wozów, lecz konsumpcja jej co dzień bardziej się zmniejsza, albowiem przez zbyteczne zaprowadzenie machin oszczędzono wiele ręcznej pracy. Korzec pszenicy płacą po 6 zr. do 6 zr. 30 kr., żyta 3 zr. 30 kr. do 3 zr. 45 kr., jęczmienia 3 zr., owsa 1 zr. 45 kr., cetnar kopru 7 zr. 30 kr., kminu 10 zr. do 11 zr., koniczyny po 20 zr. 30 kr., korzec siemienia lnianego 5 zr., cetnar konopi 12 zr., bardzo przednich 15 zr., lnu 14 zr. do 14 zr. 30 kr., potażu 7 zr. 30 kr. do 8 zr., łoju w wantuchach 20 zr. 30 kr., wbeczkach 19 zr. 30 kr., wełny ordynaryjnej białej na krajki 25 zr., siwój 17 zr. do 18 zr., letniej z okolicy Łoszańca z Węgier 75 zr., jednej strzyży 60 zr. do 110 zr.; garniec okowitój 30stopniowej 38 do 40 kr.

Za odstawę do Freyburga płaci się od cetnara 36 kr., do Ołomuńca 48 kr., do Berna 1 zr. 18 kr., do Wiédnia 1 zr. 48 kr., do Pragi 1 zr. 54 kr., do Siedlic 1 zr. 48 kr., a do Wrocławia 1 zr. 24 kr., wszystko w mon. konw.

Wiédń d. 26. kwietnia 1839. Handel w ołmici: Odwołując się do naszego przedwczorajszego doniesienia względnie targu ołomunieckiego*), łączymy ten dodatek, iż kompanija rzeźników Fischer i Haubner, otrzymawszy we środe wiadomość o skutku targu ołomunieckiego, wysłała natychmiast jednego członka kompanii, mianowicie pana Hygla, z tem postano-

*) Obacz Nr. 51. Gazety.

wieniem, ażeby kolejno zawsze jeden członek w Ołomuńcu przebywał, a drugi tygodniowo do Wiednia wracał. Ubieganie się przeto kompanii handlarzy z kompaniją rzeźników najwyższy osiągnęło stopień, i to, nie zaś brak bydła jest przyczyną wyższej ceny; od 15. bowiem łącznie do 22. kwietnia wpłynęło do stolicy podług tabeli urzędowej 152 sztuk na wsie popędzonych, 850 sztuk krajowych, do których się także i galicyjskie liczą, 1192 sztuk węgierskich, łącznie do konsumcyi dla tutejszej stolicy 2048. Dnia 23go było na targu około 200 wołów, a dnia wczorajszego węgierskich do 600 sztuk. Do rzeczonych tabeli urzędowej nie policzono wołów, które od wtorku tutaj przypędzono, gdyż przez wiosnę i całe lato najczęściej robi się tabela urzędowa od wtorku do wtorku.

Wczoraj sprzedawano na targu jużto na nogach już na wagę, lecz zawsze stosunkowo do wagi cetnar węgierskiego po 40 do 42 zr. w. w. bez procentu; wołów galicyjskich nie było na targu.

Dnia dzisiejszego stanęło za kontraktowanie między handlarzami a rzeźnikami co do wołów węgierskich od cetnara po 40 do 42 zr., zaś co do wołów galicyjskich cetnar po 39 do 40 zr. w. w. bez procentu. Targ szedł uporczywie — handlarze z ceny spuścić nie chcieli, rzeźnicy musieli kupić. Jeżeli tedy waga oszacowaniu odpowie, to pomimo drogiego kupna w Ołomuńcu handlarze zyskali.

Czy ta cena utrzyma się i jak długo, jest pytanie, którego rozwiązanie zawisło od dwóch okoliczności: najprzód czy będzie jedność między kupującymi, a powtóre czy będą targi ołomunieckie przepełnione, lub nie. Jedności nie można się tak prędko spodziewać, lecz jeżeli będą targi przepełnione, to nie zdołają handlarze utrzymać placu ołomunieckiego, albo tutaj przechodzącym tę cenę dawać, a na ten czas kompanija rzeźników łatwo do kupna w Ołomuńcu dojdzie, a przy trwającej nawet niezgodzie jednak z czasem owo wielkie ubieganie się ostygnąć musi; handlarzom bowiem idzie o to, by kompanija rzeźników lub wcale nie kupowała, lub po wysokich cenach. Podług naszego przekonania powinno właścicielom wołów na tym zależeć, by podział dostawy na targi między sobą uczynić, i tak kompanije handlarzy jak rzeźników w ich chęci do kupna utrzymać; niezaprzeczoną jest bowiem rzeczą, iż jak zapal,

który teraz istnieje, chwilowo tylko cenę podnosi, tak też stawianie handlarzy do kupna bezpośrednio, jest dla przybywających z wołmi zawsze korzystne. — Pomimo tak wysokich cen nawet i dzisiejsze nasze staranie uzyskania oferty na woły między 20tym a ostatnim maja spodziewane po cenach stosownie teraz istniejących były bezowocne i wyż 38 $\frac{1}{2}$ zr. w. w. z odtrąceniem drugiego procentu dać nie chcą; zaś za woły w czerwcu dostawić się mające tylko 38 zr. w. w. z odtrąceniem drugiego procentu dawano; wypływa więc z tego, iż tylko przy sprzedaży na nogach wyższą cenę będzie można uzyskać, gdyż i handlarze w oszacowaniu chybiają i przy tém tracą, jaki przypadek w tym tygodniu się wydarzył, iż woły ołomunieckie, które szacowano przy kupnie na 1075 funtów, para wydała na wadze 1003 funty, chybiało tedy na wadze do oszacowania 72 funty.

Handel wódką. Oczekują handlarze tutejsi z Galicyi większych partij wódki, która nie jest jeszcze zakupiona. Zdaje się w tej gałęzi handlu niejaki ruch spostrzegać, lecz zawsze jeszcze ceny przed rogatkami od stopnia są po 25 do 27 kr. m. k.

London d. 19. kwietnia 1839. Od początku tego tygodnia sprzyja nam ciepło i wegetacyja użyźniająca pogoda, z tój też przyczyny ostygła chęć zakupywania zboża.

Ceny w przecięciu z ostatniego tygodnia: pszenicy kwarter 68 szyl. 3 denarów.

Ceny w przecięciu z ostatnich 6 tygodni: kwarter pszenicy 70 szyl. 10 den., jęczmienia 38 szyl. 3 den., owsa 24 szyl. 3 den., żyta 40 szyl. 5 den., fasoli 37 szyl. 1 den., grochu 37 szyl. 11 denarów.

Cło w ostatnim tygodniu: od kwarteru pszenicy 10 szyl. 8 den., jęczmienia 4 szyl. 10 den., owsa 10 szyl. 9 den., żyta 9 szyl. 6 den., fasoli 14 szyl., grochu 14 szyl.

Wiadomości z Nowego-Jorku do d. 26. marca donoszą: Na młakę bardzo mały odbyt; baryłkę (196 funtów angielskich) młaki z południowych prowincyj płacono po 7 $\frac{1}{2}$ do 7 $\frac{3}{4}$ dolarów.
(*Preus. Handl. Zeit.*)

Urzędowe ceny zboża we Lwowie, umieszczone są w *Dodatku* do dzisiejszej Gazety naszej na stronie 845.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 18. Rozmaitości.)